

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 39 0 K 064403 23 Kž 2
Zenica, 18.09.2023.g.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalni sud u Zenici u vijeću sastavljenom od sudija, Tešnjak Nermin, predsjednik vijeća, Ismar Jukić i Enes Maličbegović, članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničarke Anite Topić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Skula Zlatan zbog krivičnog djela Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381.st.1. KZ FBiH¹, odlučujući povodom žalbe Kantonalnog tužitelja iz Zenice podnijete protiv presude Općinskog suda u Tešnju broj: 39 0 K 064403 22 K 2 od 02.02.2023.g. na sjednici vijeća održanoj dana 18.09.2023.g., donio je

P R E S U D U

Odbija se kao neosnovana žalba Kantonalnog tužitelja iz Zenice i potvrđuje presuda Općinskog suda u Tešnju broj 39 0 K 064403 22 K 2 od 02.02.2023.g.

Obrazloženje

Presudom Općinskog suda u Tešnju broj 39 0 K 064403 22 K 2 od 02.02.2023.g. optuženi Skula Zlatan je na osnovu odredbe člana 299. tačka c) ZKP-a FBiH oslobođen od optužbe da je na način opisan izrekom te presude počinio krivično djelo Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381.st.1. KZ FBiH. Istom presudom na osnovu odredbe člana 202.st.4. ZKP-a FBiH² optuženi je oslobođen plaćanja troškova krivičnog postupka i isti padaju na teret budžetskih sredstava.

Protiv prvostepene presude Kantonalni tužitelj iz Zenice je blagovremeno podnio žalbu broj T04 0 KTKŽ 0045700 23 2 od 24.02.2023.g. zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja u smislu člana 314.st.1. ZKP-a FBiH, sa prijedlogom da se prvostepena presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred drugostepenim sudom.

U odgovoru na žalbu branitelj optuženog, Ratko Kesić, advokat iz Teslića, predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Sjednica vijeća drugostepenog suda održana je bez prisustva stranaka u smislu člana 319.st.1. ZKP-a FBiH jer stranke nisu tražile da budu obavještene o sjednici vijeća.

Drugostepeni sud je ispitao pobijanu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom Kantonalnog tužitelja, a u skladu sa članom 321. ZKP-a FBiH, pazeći po službenoj dužnosti, da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, te je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga:

U žalbi Kantonalni tužitelj navodi da prvostepeni sud iskaz svjedoka P. V. nije prihvatio kao vjerodostojan u dijelu koji se odnosi na nuđenje novca u iznosu od 50 Eura od strane optuženog Skula Zlatana. Svjedok je na detaljan način opisao na koji način se to desilo, da je novac ponuđen zbog grešaka koje je prilikom polaganja vozačkog ispita počinio kandidat H. T.. O navedenom je sačinio službenu zabilješku, te obavijestio nadređenog M. S.. Nadalje, prvostepeni sud kao razloge ne prihvatanja iskaza svjedoka P. V. navodi raspravu oko određenih grešaka tokom vožnje između instruktora Skula Zlatana i ispitivača P. V..

¹ Krivični zakon F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14, 46/16, 75/17 i 31/23)

² Zakon o krivičnom postupku F BiH ("Sl. novine F BiH" broj: 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20)

Navedene razloge sud je trebao cijeniti kao druge dokaze koji potkrepljuju iskaz ovog svjedoka, te da su greške kandidata H. T. upravo motiv zbog kojeg je ponuđen novac, da bi se greške zanemarile i da bi se osigurao prolaz kandidata na ispitu.

Naprijed navedeni žalbeni prigovori Kantonalnog tužitelja nisu osnovani.

Naime, Kantonalni sud u Zenici, kao drugostepeni, je Rješenjem broj 39 0 K 064403 22 Kž od 15.12.2022.g. uvažio žalba Kantonalnog tužitelja te presuda Općinskog suda u Tešnju broj 39 0 K 064403 21 K od 26.07.2022.g. ukinuo i predmet vratio na ponovno suđenje.

Pravilno je postupio prvostepeni sud na novom glavnom pretresu kada je na osnovu člana 331a ZKP-a FBiH preuzeo dokaze izvedene na glavnom pretresu tokom prvostepenog postupka, pa su ponovno pročitani dokazi optužbe, i to iskazi svjedoka H. T., V. P., M. S., zatim je izvršen uvid u materijalne dokaze: Akt Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport broj 10-23-128-155/21 od 26.08.2021.g., Službenu zabilješku broj 06-06/21 od 01.06.2021.g., Zapisnik o polaganju ispita za vozača motornih vozila broj 03-124/21 od 29.05.2021.g. za kandidata H. T. sa obrascem za ocjenjivanje upravljanja serijskog broja OU 0093688, Odluka broj 01-23-03-124-4/21 od 01.06.2021.g., Raspored ispitivača za dan 29.05.2021.g., Pravilnik o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila („Sl. glasnik BiH“ broj 46/12), Izvod iz kaznene evidencije za optuženog Skula Zlatana od 16.09.2021.g., te materijalni dokazi odbrane, i to: Pravilnik o načinu i uvjetima organizovanja ispita za vozača motornih vozila i dopis Kantonalnog tužilaštva ZDK broj T04 0 KTAPO 0043047 20 od 08.10.2021.g. upućen udruženju instruktora vožnje Grada Zenica.

Dakle, prvostepeni sud je u obrazloženju presude nabrojao dokaze optužbe i odbrane koji su izvedeni na glavnom pretresu, zatim ukratko interpretirao sadržinu dokaza te dao njihovu analizu i ocjenu kako pojedinačno tako i u međusobnoj povezanosti.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud sve dokaze optužbe i odbrane izvedene u predmetnoj stvari (iskaze ispitanih svjedoka i materijalne dokaze), čiju sadržinu je i prezentirao u obrazloženju, cijenio upravo na način kako to propisuje odredba člana 296.st.2. ZKP-a FBiH (pojedinačno i u međusobnoj vezi) i iznio razloge o tome, na osnovu kojih dokaza i zbog čega nalazi utvrđenim da optuženi nije počinio krivično djelo Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381.st.1. KZ FBiH za koje je pobijanom presudom oslobođen od optužbe.

Što se tiče žalbenog prigovora pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja žalbom se samo ponavlja ono što je optužba već iznosila u toku prvostepenog postupka, žalbom se ne uvodi nikakva nova argumentacija koja već nije činjenično i pravno apsolvirana od strane prvostepenog suda.

Iz obrazloženja pobijane presude i razloga datih u istoj na jasan i određen način proizilazi da je prvostepeni sud prezentirao sadržaj izvedenih dokaza kako optužbe u bitnim dijelovima značajnim za donošenje činjeničnih i pravnih zaključaka, pa je na osnovu takve ocjene i izveo pravilne zaključke u pogledu pravno-relevantnih činjenica i, za ovaj sud na prihvatljiv način, postupio u smislu odredbe člana 305.st.7. ZKP-a FBiH.

Sud također može utvrditi i činjenice koje proizilaze iz navoda optuženog koje je iznio dajući svoju odbranu pred sudom, a ne mora cijeniti samo činjenice za koje se saznalo prilikom saslušanja optuženog kao svjedoka.

Sve razloge u pogledu donošenja pobijane presude naveo je u obrazloženju iste, i to obrazloženje nije u suprotnosti sa izrekom pobijane presude, koja sadrži sve potrebne elemente u smislu odredbe člana 300. ZKP-a FBiH na osnovu koje je optuženi Skula Zlatan oslobođen od optužbe da je radnjama opisanim u izreci te presude ostvario sva obilježja krivičnog djela Davanje dara i drugih oblika koristi iz člana 381.st.1. KZ FBiH.

Prvostepeni sud nadalje u obrazloženju navodi da je određene dijelove iskaza svjedoka cijenio vjerodostojnim jer se iskazi međusobno dopunjuju i zašto je poprimio određene činjenice za koje smatra da su utvrđene.

Tako iz iskaza saslušanih svjedoka H. T., P. V. i M. S., a što je potvrđeno materijalnim dokazima, sa sigurnošću je utvrđeno da je dana 29.05.2021.g. na području općine Tešanj kandidat H. T. prvi puta polagao vozački ispit za upravljanje motornim vozilom "B" kategorije nakon obuke u Autoškoli "...". Tešanj. Kandidata H. T. da je prethodno obučavao instruktor Skula Zlatan, a P. V. da je imao ulogu ispitivača. Kandidat H. T. da je u toku ispita sjedio na mjestu vozača, njegov instruktor Skula Zlatan na mjestu suvozača a ispitivač P. V. da je sjedio na zadnjem sjedištu iza kandidata. Kandidat H. T. da toga dana nije položio ispit, da su mu evidentirane dvije greške u ukupnom zbiru 200 bodova.

U obrazloženju se navodi da je iz iskaza svjedoka utvrđeno da nakon povratka na početne pozicije u momentu dok su u automobilu sjedili ispitivač, kandidat i optuženi (instruktor), ispitivač je saopštio greške kandidata i da nije položio, zatim je uslijedila rasprava između ispitivača i instruktora na okolnosti greške kandidata, u kojoj raspravi je ispitivač isticao da je kandidat propuštanjem da propusti biciklistu prilikom uključivanja na regionalni put napravio grešku zbog koje mora pasti na ispitu a instruktor isticao da nije kandidat ni napravio takvu grešku i da je dobro vozio.

Prvostepeni sud je utvrdio da su ispitivač i instruktor (optuženi) imali suprotna mišljenja i po pitanju načina i vremena pisanja prigovora koji je kandidat isticao.

Međutim, odlučnu činjenicu da je instruktor Skula Zlatan ponudio 50 Eura ispitivaču P. V. na način da je ispružio lijevu ruku sa mjesta suvozača, u kojoj je bilo smotano 50 Eura, istom dodirivao desnu nogu ispitivača, da je ispitivač odbio primiti novac i da je u toku davanja novca komunikacija ostvarivana gestikulacijom tijela, da novac ispitivač nije primio, prvostepeni sud nije smatrao dokazanim samo na osnovu dokaza svjedočenjem svjedoka P. V. i M. S. i materijalnim dokazima koje je ispunio P. V..

Prvostepeni sud je analizirao iskaz svjedoka P. V. (učesnik događaja) koji svoja zapažanja zasniva na neposrednim opažanjima, dok svjedok M. S. svoje svjedočenje da je novac nuđen i na koji način, zasniva na kazivanjima po čuvenju od P. V. (njih dvojica su telefonski razgovarali).

Svjedok P. V. je izjavio da je nakon prve greške kandidata optuženi Skula Zlatan kao instruktor ponudio 50 Eura njemu kao ispitivaču, da je svjedok kao ispitivač to odbio, da nije nikakav razgovor vođen, a komunikacija davanja i odbijanja novca je uspostavljena gestikulacijom tijela optuženog i svjedoka. Ovaj svjedok je, također, izjavio da nakon što mu je ponuđen novac nije prekinuo ispit zbog kandidata.

Ovaj svjedok izjavio je da je predsjednik komisije M. S. za davanje novca čuo u momentu kad se raspravljao sa optuženim dok je bila otvorena telefonska linija između njega i predsjednika i kad je optuženom rekao: "Zašto si nudio pare ako nije greška".

Predsjednik komisije M. S. je pred sudom izjavio da mu je ispitivač P. V. u direktnom razgovoru sa njim rekao da je instruktor (optuženi) nervozan od momenta kada mu je nudio novac. Predsjednik komisije je insistirao da se to odmah evidentira u predmetni zapisnik.

Prvostepeni sud je zatim analizom Zapisnika o polaganju ispita za vozača motornog vozila "B" kategorije od 29.05.2021.g. našao da je ispitivač P. V. na Zapisnik dao izjavu na prigovor, a iznos novca od 50 Eura naknadno upisao nakon razgovora sa predsjednikom komisije, a što je potvrdio i sam svjedok P. V..

Prvostepeni sud je naveo razloge zašto smatra da je tvrdnja svjedoka P. V. da je novac nuđen dovedena u sumnju. Prvostepeni sud to smatra kada dovodi u vezu utvrđene činjenice da je po završetku ispita uslijedila rasprava između optuženog Skula Zlatana kao instruktora i svjedoka P. V. kao ispitivača i da je kandidat izjavio da će se žaliti na ispit i ispitivača, sa različitim tvrdnjama ispitivača i predsjednika komisije za saznanje predsjednika komisije da je novac nuđen i da je ispitivač tek nakon razgovora sa predsjednikom komisije i njegovog insistiranja konstatovao u predmetni zapisnik da je ponuđen novac.

Prvostepeni sud nalazi još jedan razlog zašto smatra da je dovedena u sumnju tvrdnja svjedoka P. V. da mu je novac ponuđen od strane optuženog. Prvostepeni sud je imao u vidu član 12. Pravilnikom o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila koji propisuje da je ispitivač bio obavezan prekinuti ispit u slučaju ponude novca, što je potvrdio i ispitivač P. V., a da do prekida ispita nije došlo.

Prvostepeni kao motiv svjedoka V. da prijavi predmetni događaj, nalazi u raspravi sa optuženim kao instruktorom i kandidatom H. T. koji je izjavio prigovor na ocjenu, dok sa druge strane ne nalazi motiv optuženog da ponudi novac jer kao prvo to ne potvrđuje svjedok H. T. i optužba tu okolnost nije dokazala.

Prvostepeni sud je dakle u ponovnom postupku analizirao i cijenio sve izvedene dokaze i zaključio da je iskaz svjedoka P. V. nevjerodostojan u dijelu da mu je optuženi ponudio novac jer to ne proizilazi iz dugih izvedenih dokaza.

Drugostepeni sud prije svega ima u vidu da svjedok P. V. kao ispitivač nije odmah prekinuo ispit iako mu je moralo biti i bilo mu je poznato šta je citiranim članom 12. Pravilnika njegova obaveza u tom trenutku. Ostala argumentacija prvostepenog suda može dovesti do različitih tumačenja i zaključivanja.

Prvostepeni sud pravilno obrazlaže da sve činjenice koje idu na štetu (*in peius*) optužene osobe moraju se sa sigurnošću dokazati, a ako se to ne postigne, uzima se kao da one i ne postoje. Isto tako sve činjenice koje idu u korist (*in favorem*) optužene osobe, uzimaju se da postoje i onda kada su utvrđene sa vjerovatnošću, tako da i radnja izvršenja predmetnog krivičnog djela mora biti sa sigurnošću dokazana. Osuđujuća presuda može se zasnivati samo na potpunim i jasnim dokazima sa punom izvjesnošću istinitosti, a po ocjeni i ovog drugostepenog suda optužba takve dokaze nije ponudila.

Ispitivač P. V. nije kao prvo prekinuo ispit a kao dugo da je nuđen novac konstatovao je u izjavi na okolnosti prigovora, te je takvim svojim ponašanjem doveo u sumnju vlastitu tvrdnju da mu je optuženi nudio novac da zanemari greške koje je u vožnji napravio kandidat H. T..

Pravilno se prvostepeni sud pozvao na primjenu načela propisanog članom 3. ZKP-a FBiH (*in dubio pro reo*) kada postoji sumnja u pogledu činjenica koje čine obilježje krivičnog djela ili o kojima ovisi prijena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.

Kada su u pitanju prigovori pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je pravilno i potpuno utvrdio sve relevantne činjenice i okolnosti, te je dao detaljnu prezentaciju sadržine dokaza, uz data obrazloženja u vezi sa pojedinostima, a koju sadržinu, analizu, ocjene i zaključke prvostepenog suda, kao što je već i pominjano, ovaj sud prihvata kao svoje, pa se podnositelj žalbe u vezi bliže sadržine dokaza i ostalog, upućuje na obrazloženje prvostepene presude, jer nema potrebe i posebne svrhe da se to u ovoj odluci integralno ponavlja.

Kako ne stoje razlozi zbog kojih se presuda pobija, valjalo je žalbu Kantonalnog tužitelja iz Zenice odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi temeljem člana 328. ZKP-a FBiH.

Zapisničar

Anita Topić

Predsjednik vijeća

s.r. Tešnjak Nermin